

YAŞARKEN KIYMETİ BİLİNSİN İSTEDİM: HASAN KALLİMCİ

Hakan Değirmenci

- Onu ilk kez Türk Ocaklarında görmüştüm. Koca koca profesörler ihtiram eylediklerine göre yine önemli biri konuk olmuştu ocağa. “Emekli Öğretmen-Yazar” ifadesi vardı isminin önünde.

Bu unvanı taşıyan herkesi çok değerli bulmuşumdur. Zira bilirim ki onlarda inkişaf edememiş nice cevherler vardır. Kaymakam, paşa, doktor çıkamamışlardır belki ama onlarda daima daha fazlası vardır. Her birinin tekâmül edememiş taşra kökenli bir kabiliyet hikâyesi vardır. Hayatın taarruzlarına boyun eğmemişler, bıyıkları henüz terlediğinde bir öğretmen okuluna veya eğitim enstitüsüne kaydolmuşlardır. Daha ne olduğunu idrak edemeden mezun edilip çilekeş Anadolu'nun bağına atıverirmişlerdir. Çocukluklarını yaşamadan genç, genç olduklarını anlamadan kocaman adam oluvermiştir her biri.

Karşımızda konuşan kişi de onlardan biriydi. Bir ara, hangi bağlamda söyledi orasını kaçırdım, “Ben profesör değilim.” dedi. Ön sıralardan bir iktisat profesörü, Feyzullah Eroğlu, hemen araya girdi “Aman efendim, akademisyenliğin esprisi eser bırakmaktır. Sizde bu ziyadesiyle var.” ikazında bulundu.

Evet. Hakikaten de öyleydi. Hasan Kallimci lise sıralarından itibaren yazmıştı. Nobel ödüllü romancı William Faulkner, bir sözünde şöyle der: “Bir romancının görevi yazmaktır, konuşmak değil.” Şahsi hayatında konuşmaktan çok, yazmayı tercih etmiş; edebiyatın hemen her alanında, hikâye, roman, şiir, tiyatro, deneme, makale türünde eserler bırakmış velûd bir sanatçı, muharrir ve muallimdi.

Bu unvanlarının yanına benim için “dayı” sözcüğünün ekleneceğini nereden bilebilirdim ki. Zira o toplantıların müdavimlerimden, güzel simalı, duru bakışlı bir kız vardı. Ben o yüzde vaat olunan güzel bir

geleceğin izlerini gördüm. Evlendik, şimdi aradan en az çeyrek asır geçti. Hasan Bey hepimizin hocası, ağabeyi, ama bizim dayımız.

Sonra şehrin yerel bir gazetesinde kesişti yollarımız. *Hizmet*, kadim bir gazeteydi. Baskı kalitesi rakiplerinden biraz geride kalmıştı, ama yine de muteber bir gazeteydi. Zannedersem iki yıl boyunca orada yazdım, çoğu kez kendisiyle aynı gün çıktı yazılarımız. Bu dönemde Şerif Kutludağ hocamız da orada yazıyordu. Benim için ne büyük şerefti bilemezsiniz. Büyük çınarların gölgesinde yetişmek, serpilmek...

Hasan Bey daima ağır bir adamdır gözümde. Sabırla dinler, dinlerken gözünü zün içine bakar, sonra ölçülü bir ses tonuyla konuşmaya başlar. Duygusal bir insan olmasından mütevellit, aslında biraz asabi bir tarafı da vardı. Heyecanlandığını ve kendini ustalıklı kontrol ettiğini anlamam kolay olmadı. Meğer o sessizliğin altında ne volkanlar kaynıyormuş... Bunu hep merak etmişimdir, nasıl başarıyor diye.

Şimdi yetmiş yaşını biraz geçti, Denizli'de Bağbaşı mevkiinde her daim rüzgâr alan serin balkonunda okumaya ve yazmaya devam ediyor. Dört torun sahibi olmanın getirdiği tecrübe ile uzun zamandır bir dede dikkati ile yazıyor. Zaman zaman kendisini ziyarete gelen eski talebelerine ve minik okurlarına açıyor kapılarını. Gelen giden herkese imzalayacak bir kitabını mutlaka bulunduruyor çekmecesinde. Unutmadan, futbol maçlarını kaçırmıyor, kendisi sıkı bir Fenerbahçeli. Konuşmayı pek sevmez, az evvel de belirttim ya, onun görevi yazmak. Vakit namazlarını camide kılmaya özen gösteriyor; zira o, cami cemaatinin önemine inanan biri. Haftada bir gün şehir merkezine inip dostlarını ziyaret ediyor, dava delillerinden kimler kalmış kontrol ediyor.

Hasan Kallimci'nin babası İsmail Dede, üç çocuğunun rızkını ayakkabı tamir ederek sağlamış, çalışkan, kanaatkâr ve mütevekkil bir insan. Nur yüzlü, ak sakallı bir pamuk dede olan İsmail Bey'in erken sayılabilecek bir yaşta vefat etmesiyle Feriştah Nine hayat yolculuğuna yalnız devam ediyor. Nazilli Öğretmen Okulunda gördüğü eğitimden sonra daha yirmi yaşına gelmeden mualim çıkan Kallimci'nin şuuru, böylelikle erken denebilecek bir yaşta açılmıştır. Bu koşullarda daha ilerisini okumaya zaten imkân ve vakit yoktur. Derken, o köy senin bu köy benim, yıllarını yoksul köylerin bakımsız okullarında geçirmiş, buralarda hem müdür hem öğretmen hem hademe olmuştur. Eminim, alnı kel, burnu sümüklü, dirsekleri ve dizleri yara bere içinde olan köy çocuklarının ışıltılı parlayan ve teşekkür eden gözlerine bakınca bütün yorgunlukları geçivermiştir akşamları. Eminim şimdi her biri büyük adam olarak bir bir öğretmenlerinin karşısına çıkıyordur bu afacanlar, cimcimeler. Ne mutlu Hasan Öğretmen'im sana...

Henüz on yedi yaşında iken, ilki 1966'da yayımlanan "Fakir Kemancı" hikâyesinden itibaren, çocukların duygu, düşünce ve hayal dünyasına seslenen, çocukların zihinsel ve ruhsal açıdan gelişimlerine katkıda bulunan her biri birbirinde değerli, burada isimlerini saymaya gerek görmediğim yüzlerce

eser bıraktı. Milliyetçilik, vatanseverlik, tarih sevgisi ve kahramanlık gibi millî değerlerin; dostluk, eğitimin önemi, okul hayatı, kötü alışkanlıklar, aile, yardımseverlik ve çalışkanlık gibi bireysel ve toplumsal konuların işlendiği bu eserlerde, sade bir dil kullanılmış, çocuklarda bir okuma merakı ve zevki oluşturma amacı gözetilmiştir. Nasılsa kendisi hakkında yapılmış tezlerde ve sair kaynaklarda bunlara ulaşmak mümkün. O nedenle bu faslı kısa geçiyorum. Yine de lise düzeyinde romanlaştırdığı yirmiden fazla Türk destanını ve Işınsu'nun 2000'lerden sonra kaleme aldığı tasavvuf dörtlemesini hatırlatan *Merkezefendi* romanını burada anmadan geçmek olmayacaktır. Işınsu, nasıl ki Yunus Emre'yi, Niyazî-i Mısırî'yi, Hacı Bayram'ı ve Hacı Bektaş'ı anlatı dünyasında ölümsüzleştirmişse, Kallimci de bu romanı ile Denizli'de doğup Bursa'da pişen ve İstanbul'da gönüller ısıtan Merkez Efendi'yi tahkiye etmiştir. Netice-i kelim, her yaş grubundaki çocuğa, gence ve yetişkinlere hitap eden Kallimci'nin eserlerini gönül huzuru içinde tavsiye etmek mümkündür. (Bu arada sevgili okur, paragrafın başında kaldı ama "Fakir Kemancı" ne güzel bir sıfat tamlamasıydı öyle, ne hoş çağrışımlar yapıyor muhayyilemizde) Unutmadan, çocuk edebiyatı sahasındaki birbirinden orijinal ve nitelikli çalışmalarının yanı sıra yazarın, *Töre, Devlet, Türk Edebiyatı, Türk Dili, Türk Yurdu* gibi sahanın en muteber sanat dergilerinde deneme, inceleme-araştırma ve hikâyeleri yayımlandı. Bugünlerde ise yazarın *Ablam-Ustam Emine Işınsu* kitabı ikinci basısını yaptı. Sözün burasında Kallimci'nin yazmaya devam etme konusunda en büyük ısrarı ve desteği "ablam-ustam" dediği Emine Işınsu'dan gördüğünü de belirtmek gerekir. Adını zikrettiğimiz eser, bu anlamda bir vefa ve saygı kitabı olarak değerlendirilebilir.

Peki, bir yazar ne ister? Okunmak. O fazlasıyla var. Ya ödül, plaket, belge... Bunlar da fazlasıyla mevcut. Geriye ne kalıyor: Değer görmek, yaşarken kıymet bilinmek. Satırlarımızın ortaya çıkış amacı budur. Kendisinin sosyal medya hesabında sık sık kullandığı bir ifade vardır: "Şiirler kitaplarda, kitaplar raflarda kalmamasın istedim." Aynı hassasiyet kendisi için de gösterilmelidir. Hasan Bey yaşı ve kemaliyeti bakımından Muallim Naci Efendi'nin "Marifet iltifata tâbidir." sözü mucibince bir taltife ihtiyaç duymayacaktır elbet. Zaten haddimiz değil.

Hasılı, kendisini hatırı sayılır ölçüde tanıma fırsatı bulduğum Hasan Kallimci Bey; halim-selim tavrıyla, ağabeyliğiyle, çalışkanlığıyla, nüktedan sözleriyle benim için bir "beyefendilik" örneği olmuştur. Son sözlerim, Hasan Kallimci Bey'e:

Araştırmaktan, okumaktan, yazmaktan, koşturmaktan bıkmamış değerli büyüğümüz! Siz ne güzel bir insansınız efendim. Yazmaya devam ettiğiniz müddetçe hazla, saadet ve şükran hisleri içinde sizi okumaya ve okutmaya devam edeceğiz. Siz Türk milletine borcunuzu ödediniz, bizler buna şahidiz. Şimdi eserlerinizi okuyarak ve okutarak nice anne babalar, öğretmenler, akademisyenler size olan borcunu ödeyecek. Kaleminiz keskin ve ömrünüz uzun olsun.